

**Kamer
van Volksvertegenwoordigen**

ZITIING 1971-1972.

9 MURT 1972

WETSONTWERP

betreffende de rechtspleging inzake echtscheiding door onderlinge toestemming en scheiding van tafel en bed en haar gevolgen.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER DEFRAIGNE.

DAMES EN HEREN,

INLEIDING.

Dit wetsontwerp heeft zijn ontstaan te danken aan een wetsvoorstel van senator Snyers d'Attenhoven, dat door de Kamer op 19 mei 1971 is aangenomen.

Het heeft tot doel :

- 1^e het aantal comparities voor de voorzitter van de rechtbank tot twee te beperken;
- 2^e te bepalen welke verruindingen in de aan de echtscheiding voorafgaande overeenkomsten moeten voorkomen;

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Charpentier.

A. - Lidcn : de heren Bourgeois, Charpentier, De Kerpel, Duerinck, Craft, Saint-Remy, Snyketbukv. v.111 Rompjev. - de heren Budson, Collignon, Degrovc, Dchousse, Geldolf, Laridon, Marhys. - de heren Defraigne, Jeunehouuc, Kempinaire, Vau Lidrh de Jeude. - de heren Havelange, Rouelle. - de heren Buert, Belmaus.

B. - Plaatsvervngers : de brcn De Keerun.ctiu:», Dclporte, Verbraegen, N. - Aleur. Co./á-Gah/let. de beren Nuifcls, Temmcrm.in, Tibb.utt. - de heren Piron, Verber*c:llloes*. - ,li, heer (01. - de heer Lcys.

(1) Zie:

57 (1971-1972) : N° I.

- N° 2: Ontwerp opnieuw gewijzigd door de Senaat.

-- N° 3: Amendement.

**Chambre
des Représentants**

SESSION 1971-1972.

9 MARS 1972

PROJET DE LOI

concernant la procédure du divorce par consentement mutual et de la séparation de corps, et de ses effets.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE (1)
PAR M. DEFRAIGNE.

MESDAMES, MESSIEURS,

INTRODUCTION.

Ce projet de loi trouve son origine dans une proposition du sénateur Snyers d'Attenhoven qui a été adoptée par la Chambre le 19 mai 1971.

Il a pour objet:

1e dt' ramener à deux le nombre des comparutions devant le président du tribunal;

2e de préciser quelles sont les mentions qui doivent être contenues dans les conventions préalables au divorce;

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Charpentier.

A. - Membres : MM. Bourgeois, Charpentier, De Kerpel, Duerinck, Grafé, Saint-Remy, Suykerbuyk, Van Rompaey. - MM. Baudson, Collignon, Degrovc, Dehouze, Galdof, Laridon, Mathys. - MM. Defraigne, Jeunehouuc, Kempinaire, Vau Lidrh de Jeude. - MM. Havelange, Rouelle. - MM. Bacrt, Blcmnns.

B. - Suppléants: JIM. De Keersmaeler, De/porte, Verbaegen, N. - MmcCoi.é-Gerbillet, M.!. Nyffcls, Tcmmerman, Tibbaut, - A.I. l'imm. Verberck.mocs. - l'l. Go/. - M. Leys.

(1) Voir:

57 (1971-1972) : No 1.

- No 2: Projet n'amendé par le Sénat.

-- N° 3: Amendement.

3e artikel 305 van hct Burgerlijk Wetboek op te heffen, hetwâlk bepaalt dat de helft der goederen van de echtgenoren op de kinderen overgaar.

De Kamer had een bijkornende wijziging aangebrachr : het opheffen van de bemiddeling der notarissen. Zij had revens vormwijzigingen aangebracht en gezorgd voor een naar haar opvatting bijkomende bescherming van de minderjarige kinderen, namelijk dat aan de jeugdrechter inzage van het afschrift van het proces-verbaal der verzoeningscomparatie behoor te worden verleend.

De Senaat heeft deze verplichte inzage door de jeugdrechter opgeheven. Hij heeft beslist de bemiddeling van de notarissen bij het opmaken van de basisakte te behouden en het verplicht overschrijven van een woordelijk uittreksel van de notariële akte gehandhaaf, voor zover die akte op aan de echtgenoren toebehorende onroerende goederen berrekking heeft.

* * *

BESPREKING VAN DE ARTIKELEN.

Het door de Senaat opnieuw gacnendeerde ontwerp gaf geen aanleiding tot een algemene besprekking. De commissie begon dadâjk met de besprekking van de artikelen,

Artikel 1.

Hier rijst het probleem van de bemiddeling van de notarissen en, als gevolg daarvan, de kwestie het nut van een boedelbeschrijving van de goederen van de echtgenoren.

De heer Havelange stelt een amendement voor (*Stuk n° 57!3*), ertoe strekkende in het eerste lid van artikel 1287 de woorden «of bij advocaat» in te voegen na de woorden «hij notaris»,

De heer Havelange meent dus dat de advocaten ook de bevoegdheid moeten krijgen om de basisakte op te maken waaruit het bestaan van de overeenkomsten tussen de partijen moet blijken. Hij verantwoordt zijn amendement als volgt :

1° Als de goederen van de echtgenoten niet meer op de kinderen overgedragen worden, zal het niet langer gerechtvaardigd zijn dat alleen de notarissen het recht hebben om de voorafgaande overeenkomsten op te maken.

2° Niemand zal betwisten dat het inroepen van de diensten van een advocaat alle waarborgen biedt voor een behoorlijke toepassing der wetsbepalingen. De advocaten zijn goed verrouwd met de procedures van echtscheiding op grond van bepaalde feiten.

3° Het opmaken van de voorafgaande overeenkomst is zeer dikwijls het resultaat van kiese onderhandelingen, die door de echtgenoten door bemiddeling van ee of meer advocaten worden gevoerd. Als men die echtgenoren verplicht een beroep te doen op een notaris, doet men hen volstrekt ongerechtvaardigde kosten dragen.

4° Beroep op een notaris mag slechts verder worden verplicht gesteld als de basisakte betrekking heeft op onroerende goederen; en dan nog maar voor het uitbreiken van een woordelijk uittreksel van die akte, met het oog op de overschrijving ervan bij het hypotheekkantoor in het arntsgebied waarvan de goederen gelogen zijn.

5° Voor dit amendement pleit ook een sociaal argument : de toekomst van de jonge advocaten,

3~ J'abroger l'article 305 du Code civil qui prévoit que la moitié des biens des époux passe aux enfants.

La Chambre avait apporté une modification supplémentaire : la suppression de l'intervention des notaires. EUe avait également apporté des changements de forme et assuré ce qu'elle avait considéré comme une protection supplémentaire des enfants mineurs, à savoir qu'il appartenait de communiquer au juge de la jeunesse : la copie du procès verbal de comparution en réconciliation.

Le Sénat a supprimé cette communication au juge de la jeunesse. Il a décidé de maintenir l'intervention des notaires pour dresser l'acte de base et il a maintenu l'obligation de transcrire un extrait littéral de l'acte notarié dans la mesure où cet acte se rapporte à des immeubles appartenant aux époux.

" "

EXAMEN DES ARTICLES.

Le projet recommandé par le Sénat n'a donné lieu à aucune discussion générale. La commission a entamé immédiatement la discussion des articles.

Article 1.

Le problème de l'intervention des notaires a été soulevé et, par voie de conséquence, celui de l'utilité d'un inventaire des biens des époux.

M. Havelange a déposé un amendement tendant à insérer au premier alinéa de l'article 1287 du Code judiciaire, les mots « ou par avocat » après les mots « par notaire »,

M. Havelange estime donc que les avocats doivent aussi être autorisés à recevoir l'acte de base constatant les conventions des parties. Il a justifié son amendement comme suit:

1° Réserver exclusivement aux notaires le droit de recevoir les conventions préalables ne se justifie plus dès l'instant où est abrogée la transmission des biens des époux aux enfants.

2° Personne ne pourrait sérieusement contester que le recours à un avocat offre toute garantie d'une application correcte des dispositions légales. Les avocats n'ont-ils pas la pratique des procédures de divorce pour cause déterminée?

3° L'établissement de la convention préalable est souvent le fruit de négociations parfois délicates menées par les époux à l'intervention d'un ou de plusieurs avocats. Dès lors, imposer à ces époux le recours obligatoire à un notaire aboutir à leur faire supporter des débours absolument injustifiés.

4° Ce n'est que dans la mesure où l'acte de base se rapportera à des immeubles que le recours à un notaire doit être maintenu, encore qu'il soit limité à la seule délivrance d'un extrait littéral de cet acte, en vue de sa transcription au bureau des hypothèques dans le ressort duquel les biens sont situés.

5~ Un argument d'ordre social plaide en faveur de cet amendement : il convient de se préoccuper de l'avenir des jeunes avocats.

Te verneldcn valr dar Je heer Havelange tijdcns Je ver-gadering voorstelde Je woordcn :,- blj advociar : tc ver-vangen dour Je woordcn .. bi] ollJ.;nil.llllye akre ..

De aangevoerde argurncnten kunnen al" \o:gt wordcn samengevat :

A. - Argumenten die pleiten voor het behoud van de ~~bemiddeling~~ van de notaris en van een in een notariële akte opgenomen ~~boedelbeschrijving~~.

1° De Regering was van oordeel dat de notaris meer bevoegd is dan de advocaat om de waarde te ramen van roerende goederen, b.v. kunstvoorwerpen, of van onroerende goederen. Deze knoop moet worden doorgehakt en in elk geval moet men vermijden dat Je teksten opnieuw naar de Senaat teruggezonden worden.

Artikel 1287 van het Gerechtelijk X'etboek houdt verband met de vereffening van het huwelijksgoedcnsrelscl. Het kornr er op aan de partijen te bcschcrncn tcgen elke poging om geen billijke oplossing te zoeken.

In geval VJn cchtscheiding door onderlinge toesternrnng is de boedelbeschrijving de enige waarborg, terwijl in geval van echtscheiding op grond V3n bcpaalde fciten de vref-fening door de rechtbank kan worden gedaan, wat een waarborg is voor een regelnatige vrdeling.

2° De huidige tekst is een compromis : de bemiddeliru; van de notaris blijft behouden voor de akten die specifiek tot zijn bevoegdheid behoren; daarbij wordt gwoon ecu boedelbeschrijving opgernaakr. Sommige scnatorcn waren voorstander van het alghele behoud van de medewerking van de notarissen bij de rcchrspleging, zowcl voor de comparities als voor her opstellcn van de overcenkornsten,

3° De boedelbeschrijving is een omissbare maatregel, daar het niet zeker is of de cchtschiding al dan nier zal slagen.

4° In het belang van derdcn is het nodig de hand te houden aan die regel van de boedelbcshrijving, zelfs wan-neer de wetsbcpling die voorziet in de overdrachr van de helfr van de goederen aan de kinderen opgeheven wordt, Indien men onderhandse boedelbeschrijving tocsraat, zou men wel eens twee boedelbeschrijvingen kuunen hebbcn : een voor de roerende goedren en een voor de onroerende goederen.

5° Daar het vonnis waarbij de cchtschiding ingewilligd wordt, terugwerkende kracht heeft tot op de dag van de eerst verklaring van de chtgenoten teu over-nian van de rechter, is een boedelbeschrijving noodzakclijk, indien men elke bewisting wil vermijden op het oghenlik warop de partijen uit de echr gescheiden zullen zijn.

6° Indien het opmaken van de boedelbeschrijving ian de advocaten wordt overgclaten, rijst de vraag wie van beide advocaten met deze raak bclnst zal wordcn. Thans wordt de boedelbcshrijving tot iedcrs voldoening door de notaris opgernaakt. Bovendien treedr deze laarste als schids-rechter tuscn de partijen op.

B. - Argumcnten voor de afschaffing van de boedel-beschrijving en van de berniddeling van de notarissen.

1° Men kan zich afvrngcn waarroc het oprakeu van ecu boedelbeschrijving dicnr, als de helfr v,111 dl' goederen nier meer aan de kindrcn wordt overgcdrngcn. In hel belang van de partijen dient de procedure zovcl mogclijk te wor-den vrccnvoudigd.

2° Degenen die bewercn de p.irtijcn tot elke prijs te willen bcschermcn en die de naulruk leggen Ol' ecu .iaut.il moeilijkheden in vcrb.md met hvr opm.rku Liii lk voor.if-

Il Y a lieu Je sign.l!er qu'en cours de seance, ~l. Have-lange & propo-e. Jue les mors .. par .IVQ:Jt " soient remplaçés plr lès mot<, < >Olls s(ing prive > .

Les arguments invoqués peuvent se resumer comme suit:

A. - Arguments en faveur du maintien de l'intervention des notaires et d'un inventaire par acte notarié.

1° Le Couvernemclnt a considéré que le notaire est plus compétent que l'avocat quand il s'agit de faire une estimation de biens meubles tels que, par exemple, des objets J'art, ou Je biens immeubles. Il faut en terminer et éviter à tout prix un nouveau renvoi des textes au Sénat.

L'article 1287 du Code judiciaire concerne la liquidation du régime matrimonial et il importe de protéger les parties contre toute tentative de ne pas appliquer des solutions équitables.

L'inventaire est la seule garantie en cas de divorce par consentement mutuel alors que dans la procédure de divorce pour cause déterminée, la liquidation peut éventuellement se faire ; l'intervention du tribunal, ce qui constitue l'assurance que le partage se fera régulièrernent.

2° Le texte actuel est un compromis : l'intervention du notaire est maintenue pour les actes qui sont spécifiquement de la compétence du notaire, avec simple rédaction l'inventaire. Certains sénateurs voulaient maintenir intégralement la participation des notaires il la procédure, tant pour les comparutions que pour la rédaction des conventions.

3° L'inventaire constitue une mesure indispensable parce qu'il n'est pas certain que le divorce aboutira ou non.

4° L'intérêt des tiers exige que cet inventaire soit maintenu, même après l'ahrogation de la disposition légale prévoit la transmission de la moitié des biens aux enfants. Si -jon accepte que les inventaires se fassent sous seing privé, on pourrait se trouver en présence de deux inventaires, un pour le" biens meubles et l'autre pour les biens immeubles.

5° La rétroactivité du jugement qui admet le divorce il la date de la première déclaration des époux devant le juge rend un inventaire nécessaire pour éviter toute contestation au moment où les parties seront divorcées.

6° Permettre aux avocats de dresser l'inventaire entraînant la difficulté de savoir lequel d'entre eux serait chargé de cette tâche. Actuellement, l'inventaire est dressée par le notaire il la satisfaction générale. Ce dernier joue d'ailleurs un rôle d'arbitre entre les parties,

B. - Arguments en faveur de la suppression de l'intervention des notaires et de l'inventaire.

1° On peut se demander, il partir du montent où il n'y a plus de transmis sion de la moitié des biens aux enfants des pouc quelle est encore l'utilité de Je l'établissement .. d'un inventuirc. Dans l'intérêt des panic , la procédure doit être simplific au maximum.

2° Les arguments qui prétendent il tour prix protéger les parties et qui font allusion il toute une série de difficultés rcluive-; il la rédaction des conventions préalables, perdent

gaande overeenkomsten, vrliczcn uir het oog dar dc echtscheiding mer wedcrzijde rocterning berusr ~~op~~ een akkoord tussen de twee echrgenoten over ~~alk~~ bepalingen Ju: krachrens de wet in Je ovcreenkornstn moeren vorkornen. In dar geval is het overbodig bijkorncndc fornaliteiten aan het opmaken van een onderhandse akre toe te voegen, ten einde in een volkoren denkbeeldige bescherming van de echtgenoren te voorzien,

3" Het afschaffen van de ~~boedelbeschrijving~~ in het geval dar de echtgenoten vrijwel geen goederen bezitren, is een maatregel waardoor de procedurekosren worden verlaagd, juist wanneer de partijen nier vermogend zijn.

4" Bij echtscheiding op grond van bepaalde feiten, wanner er uiteraard betwisting is tussen de echtgenoten, wordt geen boedelbeschrijving geëist, tenzij een van de partijen, die zich bedreigd voelt, erom verzoekt. Waarom zou de boedelbeschrijving tegen de wil van de tot een vergelijk gekomen partijen in, verplicht gesteld moeren worden?

Ten slotte wordt het volgende compromis voorgesteld. Waarom niet bepaald dar de boedelbeschrijving nodig is telkens als de echtgenoten ~~hetzij~~ verdeeld, ~~hetzij~~ onverdeeld eigenaar van een onroerend goed zijn. Waarom zou in dat geval niet de berniddeling van de notaris geëist worden aangezien een overschrijving in het belang van derden nodig is? Die bemiddeling zou tot dit wel ornschreven geval beperkt moeten blijven.

Die zienswijze heeft de heer Havelange ertoe aangezet een amendement voor te stellen, waarin wordt bepaald dar ~~de~~ de akte waaruit het bestaan van de overeenkomsten blijkt, ook door een advocaat mag worden opgemaakt als zij uit-sluitend op roerende goederen betrekking heeft ».

Uit de bespreking blijkt dat de advocaten de overeenkomsten van de partijen niet wilden noch mochten oprakken; zij waren immers geen functionarissen of ministeriële ambtenaren.

Bij een dergelijke procedure behoort de advocaat niet als buiten gerechtelijk mandataris op te treden.

Een voorstel om in de voorbereidende werkzaamheden de redenen op te zoeken die eersteds de wcrgever ertoe gebracht hebben het opmaken van een boedelbeschrijving voor te schrijven, wordt met vijftien tegen drie stemmen verworpen.

Met 10 tegen 8 stemmen neemt de Commissie dan de volgende tekst aan : « Het tweede lid van artikel 1287 van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door wat volgt : « de akte waaruit het bestaan van die overeenkornstn blijkt, mag eveneens onderhands opgesteld worden voor zover zij geen betrekking heeft op onroerende goederen die het voorwerp van een overdracht zijn »,.

De tekst van het derde lid van artikel 1287 van het Gerechtelijk Wetboek wordt in overeenstemming gebracht met de nieuwe bepaling van het tweede lid. Hij moet luidcn als volgt : " Een letterlijk uittreksel van de akte, waaruit het bestaan van die overeenkornstn blijkt, moet, voor zover zij betrekking heeft op onroerende goederen die het voorwerp van een overdracht zijn, overgeschreven worden op het hypotheckkantoor enz. ».

Am. 2 tot 6.

De artikelen 2 tot 6 worden conparig aangenomen.

Art. 7 en Zhs nH:uw.

De heer Kempinaire stclr ccn amendement voor orn de woordcu « 6e maand » door de woorden « derde rnaand » te vervangen.

Je vu que le divorce par consentement mutuel suppose un aC~{JrJ des deux époux sur toutes les dispositions qui, en vertu de la loi, doivent figurer dans les conventions. Dans ce cas, il est superflu de prévoir Jans la rédaction d'un acte sous seing privé des formalités supplémentaires, en vue d'assurer une protection absolument illusoire des époux.

3° Supprimer l'inventaire, dans le cas où les époux ne possèdent guère de biens, est une mesure qui aboutirait à une réduction des frais de procédure, précisément quand les parries ne sont pas tellement fortunées.

4° En matière de divorce pour cause déterminée, où, par définition, il y a discussion entre les époux, l'inventaire n'est pas exigé, sauf si l'une des parties qui se sent menacée le demande. Pourquoi vouloir l'imposer, contre la volonté des parties quand celles-ci sont d'accord entre elles?

Finalement, une solution transactionnelle a été énoncée. Pourquoi ne pas préciser que l'inventaire serait nécessaire chaque fois que les époux sont propriétaires, soit divisément, soit indivisément, d'un bien immeuble. En ce cas, puisqu'une transcription est nécessaire dans l'intérêt des tiers, pourquoi ne pas exiger l'intervention du notaire? Celle-ci devrait être limitée à ce cas bien précis.

Cette façon de voir a amené M. Havelange à déposer un amendement prévoyant que « l'acte qui constate les conventions peut également être fait par avocat dans la mesure où il se rapporte uniquement à des biens meubles ».

Au cours de la discussion, il est apparu que les avocats ne voulaient ni ne pouvaient être chargés de recevoir les conventions des parties, comme s'ils étaient des officiers ministériels ou des fonctionnaires.

Il ne convient pas, dans semblable procédure, que l'avocat joue le rôle de mandataire extrajudiciaire.

Une proposition d'examen des travaux préparatoires dans le but de s'informer des raisons pour lesquelles le législateur avait prévu un inventaire a été repoussée par quinze voix contre trois.

La Commission a alors adopté, par dix voix contre huit, le texte suivant : « Le deuxième alinéa de l'article 1287 du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante : « l'acte qui constate ces conventions peut également être fait sous seing privé dans la mesure où il ne se rapporte pas à des biens immeubles faisant l'objet d'un transfert »;

Le texte du troisième alinéa de l'article 1287 du Code judiciaire a été mis en concordance avec le nouveau texte du deuxième alinéa. Il doit se lire comme suit : « un extrait littéral de l'acte qui constate ces conventions doit être transcrit dans la mesure où il se rapporte à des biens immeubles faisant l'objet d'un transfert au bureau des hypothèques, etc. ».

Art. 2 à 6.

Les articles 2 à 6 ont été adoptés à l'unanimité.

Art. 7 et ibis (nouveau).

M. Kempinaire a déposé un amendement tendant à remplacer les mots: « sixième mois » par les mots « troisième mois ».

In een tweede amendement srelr herzelfde lid voor in het ontwerp een nieuwartikel *7bis* in te voegen ten einde in artikel 1294 van het Gerechtelijke Wetboek de woorden « binnen een maand nadat een jaar verlopen is » te vervangen door de woorden « binnen een maand nadat zes maanden verlopen zijn ».

Deze twee amendementen strekken ertoe de duur van de rechtspleging inzake echtscheiding door onderlinge roestemming in te koren en van ee. jaar tot zes maanden terug te brengen.

De auteur van het amendement merkt op dat de echt-scheiding door onderlinge toesremming vaak voorafgegaan wordt door lange besprekingen tussen de echtgenoten en dat, wanneer volwassen personen gedurende zes maanden hun bedoeling te kennen hebben gegeven een einde te maken aan hun huwelijk, er geen enkele ernstige reden meer bestaat om de rechtspleging noodllos te verlengen.

Een lid meent dat de aanneming van deze amendementen ten gevolge zou hebben dat de rechtsplegingsterrnijn inzake echtscheiding door onderlinge toestemming korter zou zijn dan in het geval van echtscheiding op grond van bepaalde feiten, zodat de voor deze laatste rechtspleging geldende termijn zou rnoeren worden ingekort.

Hierop wordt geantwoord dat het mogelijk is dat de rechtspleging minder dan zes maanden durr, b.v. in geval van overspel..

Het amendement op artikel 7 wordt verworpen met veertien tegen vier stemmen, Dientengevolge wordt het amendement tot invoeging van een artikel *7bis* (nieuw) nutteloos.

Artt, 8 tot 12.

De artikelen 8 tot 12 worden eenparig aangenomen.

Het gehele wetsontwerp wordt, zoals het geamendeerd is, aangenomen met twaalf sterren en zes onthoudingen.

Een lid dat zich onthoudt, behoudt zich het recht voor te vragen dat men in de plenaire vergadering de door de Senaat aangenomen redactie zal herstellen.

Het onderhavige verslag wordt eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,

De Yocrzitter,

E. CHARPENTIER.

ARTIKEL GEWIJZIGD DOOR DE COMMISSIE.

Artikel 1.

Het tweede lid van artikel 1287 van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door wat volgt:

" De akte waaruit het besraan van die overeenkomsten blijkt, mag eveneens onderhands opgesteld worden voor zover zij geen betrekking heeft op onroerende goederen die het voorwerp van een overdrachr zijn. "

Het derde lid van herzelfde artikel wordt vervangen door wat volgt :

Dans un second amendement, le même membre a proposé d'insérer dans le projet un article *7bis* nouveau tendant à remplacer à l'article 1294 du Code judiciaire les mots: - dans le mois du jour où est révolue l'année" par les mots: - dans le mois du jour où six mois sont révolus ".

Ces deux amendements ont pour but d'abréger la procédure de divorce par consentement mutuel en la ramenant d'un an à six mois.

L'auteur de l'amendement a fait observer que, bien souvent, le divorce par consentement mutuel était précédé de longues discussions entre les époux et qu'à partir du moment où des gens majeurs manifestaient pendant six mois l'intention de rompre leur union, aucune raison valable n'existeit pour prolonger inutilement la procédure.

Un membre a estimé que l'adoption de ces amendements aurait pour conséquence que la procédure de divorce par consentement mutuel serait plus courte que la procédure de divorce pour cause déterminée et qu'une réduction des délais de cette dernière procédure s'imposerait .

Il a été répondu qu'il est possible, notamment en cas d'adultère, que la procédure dure moins de six mois.

l'amendement à l'article 7 a été repoussé par quatorze voix contre quatre. De ce fait, l'amendement insérant un article *7bis* (nouveau) est devenu sans objet.

Art. 8 à 12.

Les articles 8 à 12 ont été adoptés à l'unanimité.

L'ensemble du projet de loi, tel qu'il a été amendé, a été adopté par douze voix et six abstentions.

Un membre qui s'est abstenu s'est réservé le droit de demander que soit rétablie en séance publique le texte, tel qu'il avait été adopté par le Sénat.

le présent rapport a été adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,

J. DEFRAIGNE.

Le Président,

ARTICLE AMENDE PAR LA COMMISSION.

Article 1.

le deuxième alinéa de l'article 1287 du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante:

« l'acte qui constate ces conventions peut également être fait sous seing privé dans la mesure où il ne se rapporte pas à des biens immeubles faisant l'objet d'un transfert. »

le troisième alinéa du même article est remplacé par la disposition suivante:

~ Een letterlijk uittreksel van de akte, waaruit het bestaan van die overeenkomsten blijkt, moet voor zover zij betrekking heeft op onroerende goederen die het voorwerp van een overdracht zijn, overgeschreven worden op het hypotheekkantoor van het rechtsgebied waarbinnen de goederen gelegen zijn, op de wijze en binnen de termijnen bepaald bij artikel 2 van de hypotheekwet van 16 december 1851, gewijzigd bij de wet van 10 oktober 1913.**

~ Un extrait littéral de l'acte qui constate ces conventions doit être transcrit, dans la mesure où il se rapporte à des biens immeubles faisant l'objet d'un transfert, au bureau des hypothèques dans le ressort duquel les biens sont situés, de la manière et dans les délais prévus à l'article 2 de la loi hypothécaire du 16 décembre 1851, modifiée par la loi du 10 octobre 1913. ,.